

Дело C-483/20

Преюдициално запитване

Дата на постъпване в Съда:

29 септември 2020 г.

Запитваща юрисдикция:

Conseil d'État (Белгия)

Дата на акта за преюдициално запитване:

30 юни 2020 г.

Жалбоподател:

XXXX

Ответник:

Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides

CONSEIL D'ÉTAT, SECTION DU CONTENTIEUX ADMINISTRATIF
(ДЪРЖАВЕН СЪВЕТ, ОТДЕЛЕНИЕ ПО АДМИНИСТРАТИВНИ
ДЕЛА)

[...]

РЕШЕНИЕ

[...]

По жалба на:

XXXX,

срещу:

Commissaire général aux
réfugiés et aux apatrides.

I. *Предмет на жалбата*

С касационна жалба, подадена на 21 май 2019 г., XXXX иска отмяната на решение [...] от 8 май 2019 г., постановено от Conseil du contentieux des étrangers (Съвет по споровете във връзка с режима на чужденците) [...].

II. *Производство пред Conseil d'État*

[...]

[...] **[ориг. 2]** [...]

[...]

III. *Факти, които са от значение за разглеждане на делото*

Жалбоподателят, който декларира, че е сирийски гражданин, получава статут на бежанец в Австрия на 1 декември 2015 г.

Той напуска Австрия в началото на 2016 г., за да се присъедини към дъщерите си, едната от които не е навършила пълнолетие, които са получили на 14 декември 2016 г. статут на субсидиарна закрила в Белгия.

На 14 юни 2018 г. жалбоподателят подава молба за международна закрила в Белгия.

На 11 февруари 2019 г. Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides (Главният комисар за бежанците и апатридите) обявява молбата му за недопустима на основание член 57/6, параграф 3, точка 3 от Loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, l'établissement, le séjour et l'éloignement des étrangers (Закон от 15 декември 1980 г. за влизането, установяването, пребиваването и извеждането на чужденци). **[ориг. 3]**

На 8 май 2019 г. [...] Conseil du contentieux des étrangers отхвърля жалбата, подадена от жалбоподателя срещу това решение, с което молбата му е обявена за недопустима. Това е решението, чиято отмяна е поискана в касационната жалба.

IV. *Приложимо белгийско право*

[...] член 57/6, параграф 3 от Loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, l'établissement, le séjour et l'éloignement des étrangers (Закон от 15 декември 1980 г. за влизането, установяването, пребиваването и извеждането на чужденци, наричан по-нататък „Закон от 15 декември 1980 г.“) предвижда [...]:

[...]

[...] **[ориг. 4]**

[...]

[...] **[ориг. 5]**

Член 57/6, параграф 3. Главният комисар за бежанците и апатридите може да обяви за недопустима молбата за международна закрила, когато:

[...]

3° кандидатът вече се ползва от международна закрила в друга държава — членка на Европейския съюз;

[...]

V. *По основанието за обжалване*

VI. *Твърдения на страните*

Жалбоподателят изтъква едно-единствено основание, а именно нарушаване на член 1 от Женевската конвенция от 28 юли 1951 г. за статута на бежанците, тълкувана във връзка с **[ориг. 6]** членове 181—188 от Наръчника за процедурите и критериите на [Върховния комисар за бежанците на Организацията на обединените нации (ВКБООН)], членове 18 и 24 от Хартата на основните права на Европейския съюз, членове 2, 20, 23 и 31 от Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 година относно стандарти за определянето на граждани на трети държави или лица без гражданство като лица, на които е предоставена международна закрила, за единния статут на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, както и за съдържанието на предоставената закрила, и съображение 18 от нея, член 25, параграф 6 от Директива 2013/32/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. година относно общите процедури за предоставяне и отнемане на международна закрила и съображение 33 от нея, член 149 от Конституцията, членове 39/2, 39/65 48/3, 48/4 и 57/6, параграф 3 от Законът от 15 декември 1980 г., принципите на целостта на семейството и на висшия интерес на детето, принципа за зачитане на правото на защита и състезателното начало.

Жалбоподателят изтъква, че член 33, параграф 2 от посочената по-горе Директива 2013/32 и член 57/6, параграф 3 от посочения по-горе Закон от 15 декември 1980 г. предвиждат възможност, а не задължение, и че те трябва да се тълкуват и прилагат при зачитане на основните права. Той подчертава, че в обжалваното решение „не се посочва, че при прилагането на член 57/6,

параграф 3 от този закон не може и/или трябва да се взема предвид принципът на закрила на целостта на семейството; той обаче свежда прилагането на този принцип до лице, което е лишено от закрила“, но „остава неразбираема обосновката, според която не трябва да се взема предвид висшият интерес на детето“, тъй като „макар принципът на целостта на семейството да може да бъде взет предвид, когато се прилага член 57, параграф 3 от същия закон, нищо не изключва възможността това да се отнася и за висшият интерес на детето, защото гарантираните права са от едно и също естество и са тясно свързани помежду си“. Той вижда противоречие между мотивите.

Що се отнася до мотивите, според които „заинтересованите лица не са чужди на асиметрията на тяхното положение“, жалбоподателят обяснява, от една страна, че „в решението не се посочва по какъв начин това изключва спазването на принципа на целостта на семейството“, и от друга страна, че този въпрос не е бил повдигнат нито от насрещната страна, нито в определението, което му е връчено, и следователно в нарушение на правото на защита не е имал възможност да вземе отношение по него.

Относно по-висшият интерес на детето жалбоподателят препраща към член 24 от Хартата на основните права на Европейския съюз, член 20, параграф 5 от Директива 2011/95, член 25, параграф 6 от Директива 2013/32 и членове 3, 9 и 10 от [ориг. 7] Конвенцията за правата на детето, и поддържа, че в обжалваното решение е прието неправилно, че по принцип „висшият интерес на детето на молителя не е взет предвид само по съображението, че този интерес не освобождава родителя от изискването да отговаря на условията по процедурата за предоставяне на международна закрила“, без да „са взети предвид конкретните обстоятелства, на които се позовава в това отношение молителят в своята жалба“.

По-нататък жалбоподателят поддържа, че принципът на целостта на семейството „изисква да се предостави закрила на лице, което вече се ползва от закрила в държава, различна от тази, в която неговото навършило пълнолетие дете е получило закрила, при това именно за да се даде възможност за зачитането на целостта на семейството“. Той се позовава на член 18 от Хартата, на Наръчника за процедурите и критериите на ВКБООН, в който е тълкуван член 1 от Женевската конвенция за бежанците, и на член 23 от Директива 2011/95, като посочва, че „противно на приетото в решението, признаването на закрила на молителя се налага при зачитането на висшият интерес на детето и на целостта на семейството, по-специално за да може той да се ползва от предимствата, посочени в членове 24—35 от Директивата“. Той поддържа, че „предоставянето на закрила на молителя не е лишено от връзка с логиката на международната закрила, тъй като молителят е бил признат за бежанец в друга държава членка; след като не разполага с право на пребиваване в Белгия, където живее заедно със своята навършила пълнолетие дъщеря, която е призната за бежанец и на която е

законен представител, предоставянето на закрила в тази страна не е без връзка с логиката на закрила, довела до признаването на дъщеря му“.

Насрещната страна отговаря, че в Наръчника за процедурите и критериите на ВКБООН е закрепен принципът на целостта на семейството, че този принцип предполага, че когато главата на семейството отговаря на посочените в определението критерии, на членовете на семейството, които са на негова издръжка, по принцип се признава статут на бежанец, което означава, че членовете на семейството му получават този статут не защото те самите отговарят на условията, посочени в Женевската конвенция, а защото на главата на семейството е признат статут на бежанец, че с това от принципа на целостта на семейството се извежда т.нар. „производен“ статут, че съображенията на съда, според който този принцип „почива на основна логика на закрила“, са насочени към това международната закрила, получена от член на семейството, да се разшири спрямо други членове на семейството, които не разполагат с такава закрила. При това положение посоченият принцип не намира приложение, когато, както е в случая, всяко от съответните лица вече разполага с международна закрила, независимо че закрилата е получена в различни страни“, поради което съвсем правилно и съгласувано принципът на целостта на семейството не е закрепен в Закона от 15 декември 1980 г., и макар последният принцип да е закрепен в Директива 2011/95, нейната цел е не да осигури предоставянето на **[ориг. 8]** производен статут, а да даде възможност на членовете на семейството на получило международна закрила лице, да се ползват от предимствата, посочени в членове 24–35, съобразно с националните производства, като освен това член 23 се отнася до членовете на семейството на получило международна закрила лице, които не отговарят на необходимите условия, за да получат тази закрила, и следователно член 23 също се прилага в случая, при това тези съображения са потвърдени от Съда на Европейския съюз, който е уточнил в решението си от 4 октомври 2018 г., [Ахмедбекова, С- 652/16, ЕУ:С:2018:801, т. 68], че „Директива 2011/95 не предвижда подобно разпространение на статута на бежанец или статута на субсидиарна закрила по отношение на членовете на семейството на лицето, на което е предоставен такъв статут. Всъщност от член 23 от тази директива следва, че тя само задължава държавите членки така да уредят въпроса в националното си право, че определените в член 2, буква й) от посочената директива членове на семейството на лицето с такъв статут, които в лично качество не отговарят на условията за предоставяне на този статут, да имат право на някои предимства, които включват в частност издаването на разрешение за пребиваване, достъпа до работа и достъпа до образование и обслужват целта за запазване на целостта на семейството“, че при това положение присъщите на принципа на целостта на семейството условия не са изпълнени, като само принципът на висшия интерес на детето не може да обоснове прилагането му, че в този случай законодателят е предвидил специфични разпоредби, обуславящи предоставянето на международна закрила, като не може да не се приложат тези условия в името само на принципа на висшия интерес на детето, че относно твърдяното в касационната жалба противоречие в

мотивите се налага изводът, че от текста на решението не се установява такова противоречие, че съдът е мотивирал съвсем ясно причините, поради които принципът на целостта на семейството не намира приложение и защо висшият интерес на детето не позволява да се приложи този принцип, че макар действително той да не изключва сам по себе си посочения принцип, когато се прилага член 57, параграф 3, той обяснява съвсем ясно защо в конкретния случай същият принцип не може да бъде приложен, а именно че членовете на семейството на жалбоподателя вече разполагат със статут на международна закрила, че съдът не стига до извод за неприлагане на принципа на целостта на семейството, тъй като „заинтересованите лица не са чужди на асиметрията на тяхното положение“, че именно въз основа на факта, че членовете на семейството на жалбоподателя вече разполагат с международна закрила, е приел, че не става въпрос за определящо събитие, което да е могло доведе до възобновяване на разискванията и че жалбоподателят не сочи по какъв начин не е зачетено правото на защита.

Жалбоподателят добавя в писмената си реплика, че ВКБООН е подчертал в своите насоки във връзка с молбите за убежище във връзка с гениталното осакатяване на жени от май 2009 г., че „по същия начин, по който дете може да се ползва производно [ориг. 9] от предоставения на неговите родители статут на бежанец, родителите могат *mutatis mutandis* да се ползват производно от статута на бежанец, предоставен на тяхното дете“, и посочва, че обстоятелството, че му е признат статут на бежанец в друга държава членка „не е пречка за прилагането на този принцип, при положение че посоченото признаване не му позволява да живее с детето си в държавата, в която последното е получило закрила“. Той подчертава, че „Съдът е постановил, че автоматичното прилагане на производен статута на бежанец от дадено национално законодателство, не противоречи на духа на Директивата и на Женевската конвенция, а напротив, подобна практика преследва целта, закрепена в член 23 от Директива 2011/95, а именно запазване на целостта на семейството“ и от това заключава, че а *contrario* „автоматичното изключване по принцип на този статут в случая по отношение на бащата на признато за бежанец дете само по съображението, че посоченият баща е получил закрила в друга държава членка не е в съответствие с целта, преследвана от член 23 от Директивата“.

Като се позовава на решение от 6 декември 2012 г. (О и др., С- 356/11 и С- 357/11, EU:C:2012:776, т. 81) на Съда, в което се приема, че „[п]ри прилагането на Директива 2003/86 и разглеждането на заявленията за събиране на семейства компетентните национални органи трябва да извършат съразмерна и разумна преценка на всички засегнати интереси, като държат по-специално сметка за интересите на засегнатите деца“, той поддържа, че „същите съображения трябва да се прилагат при разглеждането на молба за международна закрила“ и че в случая „напълно липсва подобна съразмерна и разумна преценка“.

V.2. Съображения

Жалбоподателят е получил международна закрила в Австрия. Едно от децата му, което не е навършило пълнолетие, се ползва от международна закрила в Белгия. Жалбоподателят желае да получи международна закрила и в Белгия и да живее там със своето навършило пълнолетие дете.

Жалбоподателят поддържа по същество, че член 33, параграф 2 от Директива 2013/32/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година относно общите процедури за предоставяне и отнемане на международна закрила предвижда възможност за държавите членки, но не ги задължава да обявят за недопустима молба за международна закрила, когато, както е в настоящия случай, друга държава членка е предоставила международна закрила. Според жалбоподателя при прилагането на Директива 2013/32/ЕС, и по-специално на член 33, параграф 2 от нея, държавите членки трябва да следят за зачитането на целостта на семейството и на висшия интерес на детето, и счита, че при обстоятелствата в конкретния случай **[ориг. 10]** зачитането им не допуска белгийската държава да използва възможността да обяви молбата му за международна закрила за недопустима.

Жалбоподателят иска от Съда на Европейския съюз да отправи преюдициално запитване, за да се установи по същество дали при обстоятелствата в случая няколко разпоредби от правото на Европейския съюз, уточнени от него, трябва да се тълкуват в смисъл, че не допускат белгийската държава да използва възможността да обяви молбата му за международна закрила за недопустима.

Тъй като Conseil d'État се произнася като последна инстанция и повдигнатият въпрос е релевантен за изхода на делото, поставеният от жалбоподателя въпрос следва да се отправи до Съда на Европейския съюз.

ПО ИЗЛОЖЕНИТЕ СЪОБРАЖЕНИЯ,

CONSEIL D'ÉTAT РЕШИ:

[...]

На основание член 267, трета алинея от Договора за функционирането на Европейския съюз отправя до Съда на Европейския съюз следния преюдициален въпрос:

„Допуска ли правото на Европейския съюз, и по-специално допускат ли членове 18 и 24 от Хартата на основните права на Европейския съюз, членове 2, 20, 23 и 31 от Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 година относно стандарти за определянето на граждани на трети държави или лица без гражданство като лица, на които е предоставена международна

закрила, за единния статут на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, както и за съдържанието на предоставената закрила, и член 25, параграф 6 от Директива 2013/32/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година относно общите процедури за предоставяне и отнемане на международна закрила, когато държава членка прилага възможността, предоставена от член 33, параграф 2, буква а) от Директива 2013/32/ЕС, да отхвърли молба за международна закрила като недопустима, тъй като друга държава членка вече е предоставила закрила, в случай че молителят е баща на непридружено ненавършило пълнолетие дете, получило закрила в първата държава членка, че той е единственият негов родител в семейното ядро, че живее с него и че родителските права по отношение на детето са му признати от посочената държава членка? Не се ли изисква, напротив, съгласно принципите на зачитане на целостта на семейството и на висшия интерес на детето държавата членка, в която това дете е получило закрила, да предостави закрила и на неговия родител?“. [ориг. 11]

[...]

[...] [подписи]